

Cuprins¹⁾

Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat	5
Statutul profesiei de avocat	46
Codul deontologic al avocatului român	184
Codul deontologic al avocaților din Uniunea Europeană	194
Protocolul nr. 14511/351/C/37/AUT/2019 privind stabilirea onorariilor cuenite avocaților pentru furnizarea serviciilor de asistență judiciară în materie penală, pentru prestarea, în cadrul sistemului de ajutor public judiciar, a serviciilor de asistență judiciară și/sau reprezentare ori de asistență extrajudiciară, și pentru asigurarea serviciilor de asistență judiciară privind accesul internațional la justiție în materie civilă și cooperarea judiciară internațională în materie penală	202
Legea nr. 72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților	210
Statutul Casei de Asigurări a Avocaților (Hotărârea nr. 139/2016)	246
Hotărârea nr. 209/2017 – Regulamentele tematice ale C.A.A.	276
Hotărârea nr. 223/2017 – Regulamentul de organizare și funcționare a comisiilor de disciplină din cadrul U.N.B.R.	328
Hotărârea nr. 263/2017 – Regulamentul privind organizarea și funcționarea comisiilor de cenzori din sistemul U.N.B.R.	339
Regulamentul de organizare și funcționare a Uniunii Naționale a Barourilor din România (U.N.B.R.) și de desfășurare a ședințelor Consiliului U.N.B.R. (Hotărârea nr. 5/2011)	355
Decizia nr. 113/2014 – Regulamentul privind utilizarea cardului de identitate C.C.B.E. pentru legitimare de către avocații definitiv din România	383
Hotărârea nr. 180/2016 – Regulamentul-cadru pentru organizarea, funcționarea și atribuțiile serviciilor de asistență judiciară ale barourilor	386

¹⁾ Actele normative cuprinse în prezenta culegere au fost actualizate la data de **25 iulie 2021**.

Notă de informare – model orientativ de bune practici pentru încheierea contractelor de asistență juridică, cu respectarea regulilor orientative propuse prin „Ghidul de bune practici privind principalele obligații ale avocaților conform Regulamentului General privind Protecția Datelor”	410
REGULAMENT-CADRU privind organizarea examenului de primire în profesia de avocat și admitere în cadrul Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților – I.N.P.P.A. (în vederea dobândirii titlului profesional de avocat stagiar) și de primire în profesia de avocat a persoanelor care au absolvit examenul de definitivat în alte profesii juridice (Hotărârea Cons. U.N.B.R. nr. 57/2020)	412
Hotărârea nr. 148/2021 privind organizarea examenului de primire în profesie – sesiunea septembrie 2021	432
Index	448

Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat¹⁾

Capitolul I Dispoziții generale

Art. 1. (1) Profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonome, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei.

(2) Profesia de avocat se exercită numai de avocații înscrși în tabloul baroului din care fac parte, barou component al Uniunii Naționale a Barourilor din România, denumită în continuare U.N.B.R.

(3) Constituirea și funcționarea de barouri în afara U.N.B.R. sunt interzise. Actele de constituire și de înregistrare ale acestora sunt nule de drept. Nulitatea poate fi constatată și din oficiu.

● **RIL. Dec. ICCJ (SU) nr. XXVII/2007** (M. Of. nr. 772 din 14 noiembrie 2007): „(...) asistența juridică acordată în procesul penal unui inculpat sau învinuit de o persoană care nu a dobândit calitatea de avocat în condițiile L. nr. 51/1995, modif. și compl. prin L. nr. 255/2004, echivalează cu lipsa de apărare a acestuia”.

Dec. ICCJ (RIL) nr. 15/2015 (M. Of. nr. 816 din 3 noiembrie 2015): „Fapta unei persoane care exercită activități specifice profesiei de avocat în cadrul unor entități care nu fac parte din formele de organizare profesională recunoscute de L. nr. 51/1995 constituie infracțiunea de exercitare fără drept a unei profesii sau activități prevăz. de art. 348 NCP”.

Art. 2. (1) În exercitarea profesiei avocatul este independent și se supune numai legii, statutului profesiei și codului deontologic.

(2) Avocatul promovează și apără drepturile, libertățile și interesele legitime ale omului.

(3) Avocatul are dreptul să asiste și să reprezinte persoanele fizice și juridice în fața instanțelor autorității judecătorești și a altor organe de jurisdicție, a organelor de urmărire penală, a autorităților și instituțiilor publice, precum și în fața altor persoane

¹⁾ Rep. în M. Of. nr. 440 din 24 mai 2018. Istoric:

- L. nr. 46/2019 priv. modif. art. 61 alin. (1) L. nr. 51/1995 (M. Of. nr. 191 din 11 martie 2019);
- L. nr. 142/2019 priv. modif. și compl. L. nr. 51/1995 (M. Of. nr. 598 din 19 iulie 2019).
- L. nr. 100/2020 priv. compl. L. nr. 51/1995 (M. Of. nr. 579 din 1 iulie 2020);
- L. nr. 184/2021 priv. modif. art. 16 L. nr. 51/1995 (M. Of. nr. 658 din 2 iulie 2021).

● V. și L. nr. 129/2019 pt. prev. și comb. spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pt. modif. și compl. unor acte normative (M. Of. nr. 589 din 18 iulie 2019; cu modif. ult.): „**Art. 5. (1)** Intră sub incidența prezentei L. următoarele entități raportoare: f) (...) avocații (...), în cazul în care acordă asistență pentru întocmirea sau perfectarea de operațiuni pentru clienții lor privind cumpărarea ori vânzarea de bunuri imobile, acțiuni sau părți sociale ori elemente ale fondului de comerț, administrarea instrumentelor financiare, valorilor mobiliare sau a altor bunuri ale clienților, operațiuni sau tranzacții care implică o sumă de bani sau un transfer de proprietate, constituirea sau administrarea de conturi bancare, de economii ori de instrumente financiare, organizarea procesului de subscriere a aporturilor necesare constituirii, funcționării sau administrării unei societăți; constituirea, administrarea ori conducerea unor astfel de societăți, organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare sau a altor structuri similare, precum și în cazul în care participă în numele sau pentru clienții lor în orice operațiune cu caracter financiar ori vizând bunuri imobile; crearea, funcționarea sau administrarea de fiducii, societăți, fundații sau structuri similare; **Art. 33. (5)** Avocații vor aduce la îndeplinire disp. prevăz. de prezenta L., cu respectarea disp. prevăz. de L. nr. 51/1995 pt. organiz. și exercit. profesiei de avocat, rep., cu modif. ult., privind păstrarea secretului profesional”. V. și: **OPONPCSB nr. 37/2021** priv. aprob. Normelor de aplicare a prev. L. nr. 129/2019, pt. entitățile raportoare supravegheate și controlate de ONPCSB (M. Of. nr. 240 din 9 martie 2021); **OPONPCSB nr. 47/2021** pt. aprob. Reg. priv. înregistrarea entității raportoare în evidențele ONPCSB (M. Of. nr. 270 din 18 martie 2021).

fizice sau juridice, care au obligația să permită și să asigure avocatului desfășurarea nestingherită a activității sale, în condițiile legii.

(4) Orice persoană are dreptul să își aleagă în mod liber avocatul.

(5) În exercitarea dreptului de apărare avocatul are dreptul și obligația de a stărui pentru realizarea liberului acces la justiție, pentru un proces echitabil și într-un termen rezonabil.

Art. 3. (1) Activitatea avocatului se realizează prin:

a) consultații și cereri cu caracter juridic;

b) asistență și reprezentare juridică în fața instanțelor judecătorești, a organelor de urmărire penală, a autorităților cu atribuții jurisdicționale, a notarilor publici și a executorilor judecătorești, a organelor administrației publice și a instituțiilor, precum și a altor persoane juridice, în condițiile legii;

c) redactarea de acte juridice, atestarea identității părților, a conținutului și a datei actelor prezentate spre autentificare;

d) asistarea și reprezentarea persoanelor fizice sau juridice interesate în fața altor autorități publice cu posibilitatea atestării identității părților, a conținutului și a datei actelor încheiate;

e) apărarea și reprezentarea cu mijloace juridice specifice a drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice în raporturile acestora cu autoritățile publice, cu instituțiile și cu orice persoană română sau străină;

f) activități de mediere;

g) activități fiduciare desfășurate în condițiile Codului civil;

h) stabilirea temporară a sediului pentru societăți la sediul profesional al avocatului și înregistrarea acestora, în numele și pe seama clientului, a părților de interes, a părților sociale sau a acțiunilor societăților astfel înregistrate;

i) activitățile prevăzute la lit. g) și h) se pot desfășura în temeiul unui nou contract de asistență juridică;

j) activități de curatelă specială potrivit legii și Statutului profesiei de avocat;

k) orice mijloace și căi proprii exercitării dreptului de apărare, în condițiile legii.

(2) Activitățile prevăzute la alin. (1) se exercită numai de avocat, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Avocatul este obligat să țină evidența actelor întocmite conform alin. (1) lit. c) și d), cu excluderea actelor întocmite pentru asistare și reprezentare, și să le păstreze în arhiva sa profesională, în ordinea întocmirii lor. În termen de cel mult 3 zile de la data întocmirii actelor prevăzute la alin. (1), avocatul este obligat să înregistreze operațiunea în Registrul electronic al actelor întocmite de avocați potrivit alin. (1) lit. c) și d), conform procedurii prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a registrului, aprobat de Consiliul U.N.B.R., sub sancțiunea inopozabilității față de terți.

• **Dec. C.P. U.N.B.R. nr. 212/2017:** „**Art. 1.** Se înființează Registrul electronic al actelor întocmite de avocați și Registrul electronic al evidenței patrimoniului de afecțiune al avocaților, pentru asigurarea unei evidențe organizate la nivel național a actelor prevăzute de art. 3 alin. (1) lit. c) și d) L. nr. 51/1995, pentru înregistrarea lor cu efect de opozabilitate, în condițiile prevăzute de lege, pentru a se asigura furnizarea informațiilor din aceste registre în condițiile prevăzute de lege și de Regulamentul de organizare și funcționare a Registrului, care va fi aprobat de Consiliul UNBR. **Art. 2.** În Registrul electronic al actelor întocmite de avocați se înregistrează: a) actele juridice întocmite de avocați și care cuprind mențiunea atestării

identității părților, a conținutului și a datei actelor [art. 3 alin. (1) lit. c) L. nr. 51/1995]; b) actele întocmite de avocați conform prevederilor art. 3 alin. (1) lit. d) L. nr. 51/1995, în activitățile de asistență și reprezentare a persoanelor fizice și juridice interesate în fața altor autorități publice decât cele prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) L. nr. 51/1995. **Art. 3.** În Registrul electronic al evidenței patrimoniului de afecțiune al avocaților se înscriu mențiunile incluse în actele de înființare a formelor de exercitare a profesiei, ori în cele întocmite pentru desfășurarea activităților profesionale în modalitățile de exercitare a profesiei prevăzute de Lege și Statutul profesiei de avocat (contractul de colaborare profesională, contractul de salarizare în interiorul profesiei) privind patrimoniul propriu pe care avocatul îl afectează desfășurării activității sale profesionale. **Art. 4.** Contractele de asistență juridică întocmite pentru exercitarea activităților reglementate de celelalte prevederi ale art. 3 L. nr. 51/1995 decât cele menționate la art. 2 din prezenta decizie se înscriu în continuare în registrul oficial de evidență potrivit art. 29 alin. (1) L. nr. 51/1995 [art. 28 alin. (1), după rep. 2018] și au regimul juridic prevăzut de art. 31 alin. (3) și art. 44 L. nr. 51/1995 [art. 30 alin. (3) și art. 43, după rep. 2018]. (...) **Art. 6.** Prezenta decizie a fost adoptată prin vot electronic și intra în vigoare la 31 martie 2017. Decizia se va comunica membrilor Consiliului UNBR și Barourilor și se va publica pe site-ul www.unbr.ro (www.unbr.ro).

V. și:

- **Hot. Consiliului UNBR nr. 271/2017** prin care se aprobă Registrele Naționale ale Avocaților Români (www.unbr.ro);
- **Hot. Consiliului UNBR nr. 325/2018** priv. regulile de procedură și anexele la acestea, aferente Regulamentului de organizare și funcționare a Registrelor Naționale ale Avocaților Români prevăzute de art. 3 alin. (3) și art. 5 alin. (10) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (www.unbr.ro; cu modif. ult.);
- **Dec. C.P. UNBR nr. 346/2018** (www.baroul-bucuresti.ro).

● **L. nr. 26/1990** priv. registrul comerțului, rep. (M. Of. nr. 49 din 4 februarie 1998; cu modif. ult.): „**Art. 18.** (4) În absența comerciantului persoană fizică, respectiv a reprezentantului asociației familiale, semnătura acestuia poate fi înlocuită prin prezentarea la registrul comerțului, de către avocat, a împuternicirii avocațiale care conține semnătura clientului, respectiv a comerciantului persoană fizică sau a reprezentantului asociației familiale. Semnătura persoanei fizice trebuie dată personal în fața avocatului și va fi folosită în întreaga activitate a comerciantului persoană fizică, respectiv a reprezentantului asociației familiale. **Art. 19.** (2) Dovezirea specimenului de semnătură a administratorilor și, după caz, a reprezentanților societăților, precum și a persoanelor împuternicite în condițiile legii să reprezinte regiile autonome sau organizațiile cooperatiste se face cu respectarea prev. art. 18 alin. (2)-(4)”.

L. nr. 119/1996 cu priv. la actele de stare civilă, rep. (M. Of. nr. 339 din 18 mai 2012; cu modif. ult.): „**Art. 10.** (1) Pe baza actelor de stare civilă se eliberează certificate de naștere și de căsătorie titularilor sau reprezentanților legali ai acestora, iar certificatele de deces, membrilor familiei sau altor persoane îndreptățite. Certificatele de stare civilă se pot elibera și altor persoane împuternicite prin procură specială, precum și avocaților împuterniciți de către titulari sau de către reprezentanții legali ai acestora, în baza împuternicirii avocațiale emise cu respectarea prev. L. nr. 51/1995 pt. organiz. și funcț. profesiei de avocat, rep., cu modif. și compl. ult., și Statutului profesiei de avocat, adoptat prin HCUNBR nr. 64/2011, cu modif. și compl. ult. În certificatele de stare civilă nu vor fi preluate titlurile de noblete, chiar dacă au fost înscrise în unele acte de stare civilă”.

L. nr. 290/2004 priv. cazierul judiciar, rep. (M. Of. nr. 777 din 13 noiembrie 2009; cu modif. ult.): „**Art. 31.** (1) Certificatul de cazier judiciar pentru persoane fizice se poate solicita și prin împuternicirii acestora, cf. procedurilor legale în vigoare, după cum urmează: a) în țară, de

către avocatul persoanei fizice în baza împuternicirii avocațiale emise cu respectarea prev. L. nr. 51/1995 pt. organiz. și funcț. profesiei de avocat, rep., cu modif. și compl. ult., și Statutului profesiei de avocat, adoptat prin HCUNBR nr. 64/2011, cu modif. și compl. ult., sau, după caz, de alt împuternicit, pe baza unei procuri autentificate de către notarul public; (2) Conținutul procurii, respectiv al împuternicirii avocațiale trebuie formulat în termeni clari, din care să rezulte persoana sau, după caz, avocatul care a fost mandatat, scopul și durata mandatului”.

O.U.G. nr. 119/2006 priv. unele măsuri necesare pt. aplic. unor reg. comunitare de la data aderării României la UE (M. Of. nr. 1036 din 28 decembrie 2006; cu modif. ult.): „**Art. 1°**. În vederea aplic. Reg. (CE) nr. 861/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iul. 2007 de stabilire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă, denumit în continuare Reg. nr. 861/2007, cu modif. și compl. ult., se stabilesc următoarele reguli: **Art. 1**. Asistența practică pentru completarea formularului de cerere se acordă, potrivit art. 11 alin. (1) Reg. nr. 861/2007, cu modif. și compl. ult., de către avocații desemnați în acest scop în cadrul serviciului de asistență judiciară de către fiecare barou, prin rotație, la intervale de 3 luni. Lista avocaților astfel desemnați, precum și datele de contact ale acestora se afișează pe pagina de internet a UNBR și a fiecărui barou și se comunică fiecărei judecătoria, în vederea afișării la sediul acestora, precum și pe portalul instanțelor judecătorești. Pentru asistența practică furnizată, avocatul are dreptul la onorariu, care se fixează prin protocolul încheiat, potrivit legii, pentru stabilirea onorariilor cuvenite avocaților pentru furnizarea serviciilor de asistență judiciară și extrajudiciară. Avocatul nu are dreptul de a primi de la cel asistat niciun fel de remunerație sau alte mijloace de recompensă, indiferent de titlul acesteia”.

L. nr. 151/2015 priv. procedura insolvenței persoanelor fizice (M. Of. nr. 464 din 26 iunie 2015; cu modif. ult.): „**Art. 9. Administratorul procedurii.** (2) Administratorul procedurii este desemnat de comisia de insolvență dintre practicienii în insolvență, executorii judecătorești, avocații și notarii publici înscrși în Lista administratorilor procedurii și lichidatorilor pentru procedura insolvenței persoanelor fizice. **Art. 11. Lichidatorul.** (2) Lichidatorul este desemnat de instanță dintre practicienii în insolvență, executorii judecătorești, avocații și notarii publici înscrși în Lista administratorilor procedurii și lichidatorilor pentru procedura insolvenței persoanelor fizice”.

L. nr. 77/2016 priv. darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite (M. Of. nr. 330 din 28 aprilie 2016; cu modif. ult.): „**Art. 5.** (1) În vederea aplicării prezentei L., consumatorul transmite creditorului, prin intermediul unui executor judecătoresc, al unui avocat sau al unui notar public, o notificare prin care îl informează că a decis să îi transmită dreptul de proprietate asupra imobilului în vederea stingerii datoriei izvorând din contractul de credit ipotecar, detaliind și condițiile de admisibilitate a cererii (...)”.

L. nr. 129/2019: „**Art. 56.** (5) Declarația prevăz. la alin. (1) [priv. beneficiarul real al persoanei juridice] se poate da în fața reprezentantului oficiului registrului comerțului sau se poate depune, personal sau prin reprezentant, având dată certă, dată de notarul public ori atestată de avocat”.

Art. 4. În exercitarea profesiei și în legătură cu aceasta avocatul este protejat de lege.

Art. 5. (1) Formele de exercitare a profesiei de avocat sunt: cabinete individuale, cabinete asociate, societăți civile profesionale sau societăți profesionale cu răspundere limitată.

(2) În cabinetul individual își poate exercita profesia un avocat definitiv, singur sau împreună cu alți avocați colaboratori.

(3) Cabinetele individuale se pot asocia în scopul exercitării în comun a profesiei; drepturile și obligațiile avocaților titulari ai unor cabinete asociate își păstrează caracterul personal și nu pot fi cedate. În mod corespunzător cabinetele individuale se pot asocia și cu societățile civile profesionale.

(4) Cabinetele individuale se pot grupa pentru a-și crea facilități tehnico-economice în vederea exercitării profesiei și își păstrează individualitatea în relațiile cu clienții.

(5) Societatea civilă profesională se constituie din 2 sau mai mulți avocați definitiv. În societatea civilă profesională își pot exercita profesia și avocați colaboratori sau avocați salariați. Societatea civilă profesională și avocații care profesează în cadrul ei nu pot acorda asistență juridică persoanelor cu interese contrare.

(6) Cabinetele grupate, cabinetele asociate, societățile civile profesionale și societățile profesionale cu răspundere limitată pot avea și proprietate comună.

(7) Avocatul poate schimba oricând forma de exercitare a profesiei, cu înștiințarea baroului din care face parte.

(8) Avocatul nu își poate exercita profesia, în același timp, în mai multe forme de exercitare a acesteia.

(9) Formele de exercitare a profesiei pot fi înstrăinate prin acte între vii numai între avocați definitiv și aflați în exercițiul profesiei sau pot fi lichidate la încetarea calității, cu respectarea regimului investițiilor reglementat prin prezenta lege.

(10) La constituirea formelor de exercitare a profesiei și ulterior, avocații au dreptul să stabilească patrimoniul afectat exercitării profesiei, în condițiile legii, cu procedura reglementată pentru constituirea Registrului electronic al evidenței patrimoniului de afecțiune al avocaților, în condițiile stabilite de Consiliul U.N.B.R. prin Regulamentul de organizare și funcționare. Înscrisura efectuată în registru are efecte de opozabilitate față de terți, în condițiile prevăzute de lege.

• **Dec. Consiliului U.N.B.R. nr. 386/2012** (cu caracter interpretativ) *priv. dizolvarea și lichidarea unei societăți civile de avocați, în situația în care unul dintre cei doi asociați este suspendat din exercițiul profesiei: „Din interpretarea textelor care reglementează constituirea și funcționarea societăților de avocați rezultă fără echivoc că premiza funcționării acestor societăți (fie aceste societăți civile profesionale, fie societăți profesionale cu răspundere limitată) o reprezintă exercitarea efectivă de către asociați a profesiei de avocat. Faptul că Legea, la art. 6 alin. (1), prevede numai cu privire la societatea profesională cu răspundere limitată că aceasta se constituie prin asocierea a cel puțin doi avocați definitiv, aflați în exercițiul profesiei, nu este de natură a permite concluzia că societatea civilă profesională nu ar cădea sub imperiul aceleiași cerințe. Având în vedere prevederile legale și statutare sus-menționate, rezultă că, în cazul suspendării din exercițiul profesiei a unuia din cei doi asociați ai societății civile profesionale de avocați, neurmată de o cesionare către un terț, în termenul de trei luni prevăzut de art. 22.1 din Statutul societății civile profesionale de avocați cuprins la Anexa nr. XIII din Statut, a părților sale sociale, sau de o reorganizare a societății civile profesionale în altă formă de exercitare a profesiei, devin aplicabile prevederile art. 29.4 din Statutul societății civile profesionale de avocați, potrivit cărora societatea rămasă cu un singur asociat intră în lichidare. Întrucât lichidarea unei societăți este subsecventă dizolvării sale, dizolvarea trebuie considerată a se fi produs la împlinirea termenului de trei luni de la data la care a avut loc suspendarea din profesie a unuia din cei doi asociați” (www.unbr.ro).*

• V. și:

– **Hot. Consiliului UNBR nr. 271/2017;**

– **Hot. Consiliului UNBR nr. 325/2018;**

– **Dec. C.P. UNBR nr. 346/2018.**

Art. 6. (1) Societatea profesională cu răspundere limitată este o societate cu personalitate juridică, constituită în condițiile prevăzute de prezenta lege și de Statutul profesiei de avocat, prin asocierea a cel puțin 2 avocați definitivi, aflați în exercițiul profesiei, indiferent dacă dețin sau nu ori dacă aparțin sau nu unei alte forme de exercitare a profesiei.

(2) Dobândirea personalității juridice a societății profesionale cu răspundere limitată are loc la data înregistrării la barou a deciziei emise de către consiliul baroului în a căruia rază teritorială se află sediul ei principal.

(3) Societatea profesională cu răspundere limitată este titulară a unui patrimoniu propriu.

(4) Obligațiile și răspunderea societății profesionale cu răspundere limitată sunt garantate cu patrimoniul propriu. Asociații răspund personal numai în limita aportului social al fiecăruia.

(5) În situația în care societatea profesională cu răspundere limitată se constituie din avocați care fac parte din alte forme de exercitare a profesiei, acestea din urmă pot să nu fie supuse lichidării, dacă asociații convin astfel.

(6) Forma de exercitare a profesiei din care provine asociatul, dacă este cazul, își încetează activitatea profesională desfășurată în nume propriu pe perioada în care avocatul titular sau, după caz, avocații titulari ai acesteia au calitatea de asociat în societatea profesională cu răspundere limitată. Pe perioada în care forma de exercitare a profesiei își încetează activitatea din această cauză, în Tabloul avocaților se menționează corespunzător situația privind încetarea activității, în condițiile prevăzute de Statutul profesiei de avocat.

(7) În cazul prestațiilor profesionale constând în asistență și reprezentare juridică la instanțe, parchete, organe de cercetare penală sau alte autorități, societatea profesională cu răspundere limitată are obligația de a menționa în contractul încheiat cu clientul numele avocatului/avocaților ales/aleși sau acceptat/acceptați de client să asigure serviciul profesional, precum și acordarea sau, după caz, neacordarea dreptului de substituție.

(8) Societatea profesională cu răspundere limitată conduce contabilitatea în partidă simplă și este supusă regimului transparenței fiscale. Plata impozitului pe venit se face de către fiecare asociat, pentru venitul său propriu.

Art. 7. Orice avocat, indiferent de forma de exercitare a profesiei, poate să încheie convenții de colaborare cu experți sau cu alți specialiști, în condițiile legii. Societățile civile profesionale și societățile profesionale cu răspundere limitată pot încheia astfel de convenții numai cu acordul tuturor asociaților.

Art. 8. (1) Formele de exercitare a profesiei de avocat și cabinetele grupate vor fi individualizate prin denumire, după cum urmează:

a) în cazul cabinetului individual – numele avocatului titular, urmat de sintagma cabinet de avocat;

b) în cazul cabinetelor asociate – numele tuturor titularilor, urmate de sintagma cabinete de avocat asociate;

c) în cazul societăților civile profesionale și al societăților profesionale cu răspundere limitată – numele a cel puțin unuia dintre asociați, urmat de sintagma societate civilă de avocați sau, după caz, societate profesională de avocați cu răspundere limitată;

d) în cazul cabinetelor grupate – numele fiecărui titular de cabinet, urmat de sintagma cabinete de avocat grupate.

(2) Denumirea formei de exercitare a profesiei, individualizată potrivit alin. (1), poate fi păstrată și după decesul sau plecarea unuia dintre asociați, cu acordul acestuia, sau, după caz, al tuturor moștenitorilor celui decedat, exprimat în formă autentică.

(3) Denumirile prevăzute la alin. (1) vor figura pe firmele cabinetelor sau societăților, în condițiile stabilite de statutul profesiei.

(4) În cazul tuturor formelor de exercitare a profesiei de către avocați străini se pot utiliza denumirea și numele formei de exercitare a profesiei din țară sau din străinătate, în condițiile prezentului articol.

Art. 9. (1) Convențiile de grupare și de asociere a cabinetelor, actele de constituire a societăților civile profesionale de avocați și a societăților profesionale cu răspundere limitată, precum și convențiile prevăzute la art. 7 se încheie în formă scrisă, cu respectarea condițiilor de fond prevăzute de lege și de statutul profesiei.

(2) Consiliul baroului sesizat verifică îndeplinirea condițiilor legale și, constatând îndeplinirea lor, dispune înregistrarea convenției în termen de o lună de la înregistrarea cererii.

(3) Împotriva deciziei consiliului baroului orice persoană care se consideră vătămată într-un drept sau interes legitim al său poate formula plângere la organele de jurisdicție profesională, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei.

(4) Barourile țin evidența separată a avocaților pentru fiecare formă de exercitare a profesiei.

Art. 10. (1) Barourile și U.N.B.R. asigură exercitarea calificată a dreptului de apărare, competența și disciplina profesională, protecția demnității și onoarei avocaților membri.

(2) În fiecare județ există și funcționează un singur barou membru al U.N.B.R., cu sediul în localitatea de reședință a județului.

(3) Fiecare barou organizează și asigură funcționarea a câte unui serviciu de asistență judiciară pe lângă fiecare judecătorie. Consiliul baroului răspunde de organizarea și funcționarea acestui serviciu.

Art. 11. Avocatul este dator să păstreze secretul profesional privitor la orice aspect al cauzei care i-a fost încredințată, cu excepția cazurilor prevăzute expres de lege.

Capitolul II

Dobândirea calității de avocat

Secțiunea 1

Condițiile de înscriere în avocatură

Art. 12. (1) Poate fi membru al unui barou din România cel care îndeplinește următoarele condiții:

- a) are exercițiul drepturilor civile și politice;
- b) este licențiat al unei facultăți de drept cu durată stabilită de lege;
- c) nu se găsește în vreunul dintre cazurile de nedemnitate prevăzute de prezenta lege;
- d) este apt, din punct de vedere medical, pentru exercitarea profesiei.

(2) Îndeplinirea condiției prevăzute la lit. d) a alin. (1) trebuie dovedită cu certificat medical de sănătate, eliberat pe baza constatărilor făcute de o comisie medicală constituită în condițiile prevăzute în statutul profesiei.

Art. 13. (1) Membrul unui barou dintr-o altă țară poate exercita profesia de avocat în România, în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute de prezenta lege.

(2) Pentru a acorda consultanță juridică privind dreptul românesc, avocatul străin are obligația de a susține un examen de verificare a cunoștințelor de drept românesc și de limbă română, organizat de U.N.B.R.

(3) Avocatul străin poate exercita profesia de avocat în România, la alegere, în cadrul uneia dintre formele de organizare prevăzute la art. 5.

(4) Avocatul străin nu poate pune concluzii orale sau scrise în fața instanțelor judecătorești și a celorlalte organe jurisdicționale și judiciare, cu excepția celor de arbitraj internațional.

(5) Onorariile cuvenite avocatului străin se vor înregistra și se vor plăti integral în România.

(6) Avocatul străin care exercită profesia în România este obligat să se înscrie în tabloul special ținut de fiecare barou și se supune prevederilor prezentei legi, ale statutului profesiei și codului deontologic.

Art. 14. Este nedemn de a fi avocat:

a) cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei*);

**) Prin D.C.C. nr. 225/2017 (M. Of. nr. 468 din 22 iunie 2017), s-a admis excepția de neconstituționalitate, constatându-se că sintagma „de natură să aducă atingere prestigiului profesiei” este neconstituțională.*

b) cel care a săvârșit abuzuri prin care au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale omului, stabilite prin hotărâre judecătorească, sau a săvârșit abateri disciplinare grave, sancționate cu măsura excluderii din profesie, ca sancțiune disciplinară;

c) cel căruia i s-a aplicat pedeapsa interdicției de a exercita profesia, pe durata stabilită prin hotărâre judecătorească sau disciplinară;

d) cel în sarcina căruia s-a reținut, în baza unei hotărâri judecătorești definitive sau prin acte ale organelor profesiei de avocat, fapta de a fi exercitat sau sprijinit, sub orice formă, exercitarea fără drept de către o persoană a profesiei de avocat.

Art. 15. Exercitarea profesiei de avocat este incompatibilă cu:

a) activitatea salarizată în cadrul altor profesii decât cea de avocat;

b) ocupațiile care lezează demnitatea și independența profesiei de avocat sau bunele moravuri;

c) exercitarea nemijlocită de fapte materiale de comerț.

● **L. nr. 71/2011** pt. punerea în aplic. a NCC (M. Of. nr. 409 din 10 iunie 2011; cu modif. ult.): „**Art. 8.** (2) În toate actele normative în vigoare, expresiile «acte de comerț», respectiv «fapte de comerț» se înlocuiesc cu expresia «activități de producție, comerț sau prestări de servicii»”.

● **Dec. Consiliului U.N.B.R. nr. 459/2019** (cu caracter interpretativ) priv. aplic. unitară a prev. legislației profesiei de avocat în stabilirea stagiului complet de cotizare în situația avocaților incompatibili care au continuat să exercite profesia de avocat: „**Art. 1.** (1) Perioada în care

avocatul a exercitat profesia, achitând contribuțiile profesionale prevăz. de L. și, concomitent, a obținut venituri din activități considerate incompatibile cu L. nr. 51/1995, fără ca barourile să constate starea de incompatibilitate în timp util, se consideră perioadă de stagiul în sistemul CAA. (2) Art. 32 alin. (5) L. nr. 72/2016 nu se aplică în situația prevăz. la alin. (1). **Art. 2.** Barourile vor verifica periodic, din oficiu, starea de compatibilitate a avocaților. **Art. 3.** Decizia se comunică barourilor, membrilor Consiliului UNBR, Casei de Asigurări a Avocaților și se publică pe site-ul UNBR” (www.unbr.ro).

Art. 16.¹⁾ Exerțarea profesiei de avocat este compatibilă numai cu:

- a) calitatea de deputat sau senator, consilier în consiliile locale sau județene;
- b) activități și funcții didactice în învățământul superior, activități didactice cu conținut juridic în învățământul liceal și gimnazial;
- c) activități în domeniul cercetării științifice sau al creației intelectuale;
- d) calitatea de arbitru, mediator, conciliator sau negociator, consilier fiscal, consilier în proprietate industrială, traducător autorizat, practician în insolvență, responsabil cu protecția datelor cu caracter personal, expert în executarea contractelor cu finanțare europeană;
- e) alte activități prevăzute de lege.

• **CM (L. nr. 53/2003, rep. – M. Of. nr. 345 din 18 mai 2011; cu modif. ult.): „Art. 17. (6) La negocierea, încheierea sau modificarea contractului individual de muncă ori pe durata concilierii unui conflict individual de muncă, oricare dintre părți poate fi asistată de către un consultant extern specializat în legislația muncii sau de către un reprezentant al sindicatului al cărui membru este, conform propriei opțiuni, cu respectarea prevederilor alin. (7). (7) Cu privire la informațiile furnizate, prealabil încheierii contractului individual de muncă sau pe parcursul executării acestuia, inclusiv pe durata concilierii, între părți poate interveni un contract de confidențialitate. **Art. 231¹.** (3) Prin conciliere, în sensul prezentei L., se înțelege modalitatea de soluționare amiabilă a conflictelor individuale de muncă, cu ajutorul unui consultant extern specializat în legislația muncii, în condiții de neutralitate, imparțialitate, confidențialitate și având liberul consimțământ al părților. (4) Consultantul extern specializat în legislația muncii prevăz. la alin. (3), denumit în continuare consultant extern, poate fi un avocat, un expert în legislația muncii sau, după caz, un mediator specializat în legislația muncii, care, prin rolul său activ, va stăruia ca părțile să acționeze responsabil pentru stingerea conflictului, cu respectarea drepturilor salariaților recunoscute de lege sau stabilite prin contractele de muncă. Onorariul consultantului extern va fi suportat de către părți conform înțelegerii acestora. (5) Părțile au dreptul să își aleagă în mod liber consultantul extern. (6) Oricare dintre părți se poate adresa consultantului extern în vederea deschiderii procedurii de conciliere a conflictului individual de muncă. Acesta va transmite celeilalte părți invitația scrisă, prin mijloacele de comunicare prevăz. în contractul individual de muncă. (7) Data deschiderii procedurii de conciliere nu poate depăși 5 zile lucrătoare de la data comunicării invitației prevăz. la alin. (6). Termenul de contestare a conflictelor de muncă se suspendă pe durata concilierii. (8) În cazul în care, ca urmare a dezbaterilor, se ajunge la o soluție, consultantul extern va redacta un acord care va conține înțelegerea părților și modalitatea de stingere a conflictului. Acordul va fi semnat de către părți și de către consultantul extern și va produce efecte de la data semnării sau de la data expres prevăz. în acesta. (9) Procedura concilierii se încheie prin întocmirea unui proces-verbal semnat de către părți și de către consultantul extern, în**

¹⁾ Modificat prin L. nr. 184/2021.

următoarele situații: a) prin încheierea unei înțelegeri între părți în urma soluționării conflictului; b) prin constatarea de către consultantul extern a eșuării concilierii; c) prin neprezentarea uneia dintre părți la data stabilită în invitația prevăz. la alin. (7). **Art. 251.** (1) Pentru efectuarea cercetării disciplinare, angajatorul va desemna o persoană sau va stabili o comisie ori va apela la serviciile unui consultant extern specializat în legislația muncii, pe care o/îl va împuternici în acest sens. (2) În vederea desfășurării cercetării disciplinare prealabile, salariatul va fi convocat în scris de către persoana desemnată, de către președintele comisiei sau de către consultantul extern, împuterniciți potrivit alin. (1^a), precizându-se obiectul, data, ora și locul întrevederii. (4) În cursul cercetării disciplinare prealabile salariatul are dreptul să formuleze și să susțină toate apărările în favoarea sa și să ofere comisiei sau persoanei împuternicite să realizeze cercetarea toate probele și motivațiile pe care le consideră necesare, precum și dreptul să fie asistat, la cererea sa, de către un consultant extern specializat în legislația muncii sau de către un reprezentant al sindicatului al cărui membru este”.

Art. 17. (1) Primirea în profesie se realizează numai în baza unui examen organizat de U.N.B.R., cel puțin anual și la nivel național, potrivit prezentei legi și Statutului profesiei de avocat.

(2) Examenul pentru primirea în profesia de avocat se susține în cadrul Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților și se desfășoară în mod unitar, în centrele teritoriale ale acestuia, având la bază o metodologie elaborată și aprobată de Consiliul U.N.B.R.

(3) Tematica examenului este unică la nivelul U.N.B.R., iar selectarea subiectelor se face de comisia națională de examen.

(4) Comisia națională de examen este formată cu precădere din avocați – cadre didactice universitare, care au minimum 10 ani vechime în profesia de avocat. Desemnarea acesteia se face de Comisia permanentă a U.N.B.R., la propunerea barourilor.

(5) Dispozițiile art. 102 alin. (2) [Judecătorii ICCJ cărora le-a expirat mandatul pentru care au fost numiți ori, după caz, sunt eliberați din motive neimputabile își păstrează gradul dobândit în ierarhie și pot ocupa o funcție de judecător la ICCJ și pot reveni pe funcția de magistrat deținută anterior sau pe o altă funcție de judecător ori procuror sau pot opta pentru intrarea în avocatură sau notariat, fără examen] din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător, precum și judecătorilor de la instanțele internaționale.

Art. 18. (1) La începutul exercitării profesiei avocatul efectuează în mod obligatoriu un stagiu de pregătire profesională cu durată de 2 ani, timp în care are calitatea de avocat stagiar.

(2) Condițiile efectuării stagiului, drepturile și obligațiile avocatului stagiar, ale avocatului îndrumător, precum și ale baroului față de aceștia sunt reglementate prin statutul profesiei.

(3) În perioada stagiului, cu acordul avocatului îndrumător, avocații stagiați pot urma cursuri de masterat, care sunt luate în considerare la aprecierea formării profesionale inițiale, în condițiile prevăzute de Statutul profesiei de avocat.

(4) Stagiul se suspendă în caz de lipsă motivată din profesie ori în caz de încetare a îndrumării profesionale fără culpa avocatului stagiar. Perioada de stagiu anterior efectuată se socotește pentru îndeplinirea stagiului.

(5) După efectuarea stagiului avocatul stagiar va susține examenul de definitivare.